

สินค้าเกษตรอื่นๆของไทยก็ไม่มีกำกัดโควตา เพราะค่าเสรีเป็นไปตามกลไกตลาด ถ้าราคาภายในประเทศ เท่ากับราคาตลาดโลก ก็ไม่มีผู้ผลิตรายใดอยากจะส่งออก

'เลิกโควตา-เปิดเสรี' น้ำตาล แก้กฎหมายใหม่ใครได้ประโยชน์

กระทรวงอุตสาหกรรมเตรียมเสนอร่างพ.ร.บ. อ้อยและน้ำตาล (ฉบับที่...) พ.ศ...ฉบับใหม่ แทน พ.ร.บ. อ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ.2527 ซึ่งใช้มาเป็นเวลายาวนานถึง 32 ปี

ตามกฎหมายใหม่จะมีการเปลี่ยนแปลงหลายประเด็นที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล ชาวไร่อ้อย และผู้บริโภค เพราะกฎหมายใหม่จะปรับตามกฎหมายกติกาขององค์การการค้าโลก (ดับเบิลยูทีโอ) ทำให้อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลไหลตามกระแสการค้าเสรีมากขึ้น

ร่าง พ.ร.บ. อ้อยฯฉบับใหม่มีความแตกต่างไปจากพ.ร.บ. อ้อยฯพ.ศ. 2527 ในหลายประเด็นที่เป็นข้อกังวลของดับเบิลยูทีโอ อาทิ มาตรา 9 ได้ยกเลิกความในมาตรา 17 แห่ง พ.ร.บ. อ้อยฯ ฉบับเดิม ซึ่งนำไปสู่การยกเลิกอำนาจของคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนจากภาครัฐโดยตรง

รวมทั้งยกเลิกการกำหนดโควตาน้ำตาล เป็น 3 โควตา คือ โควตา ก. ข. และ ค. เพื่อไม่ให้ขัดต่อดับเบิลยูทีโอ แต่ภาครัฐจะต้องไปพิจารณาว่าจะใช้รูปแบบใดในการดูแลไม่ให้กระทบต่อความต้องการบริโภคน้ำตาลในประเทศ

รวมถึงยังได้ยกเลิกการกำหนดราคาขายน้ำตาลทรายภายในประเทศ ที่ปัจจุบันกระทรวงพาณิชย์จะเป็นผู้กำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายทั้งหน้าโรงงานและขายปลีก และควบคุมราคาไว้ที่ 23.50 บาทต่อกิโลกรัม ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2551 ที่อาจจะไม่ตรงตามข้อกำหนดของดับเบิลยูทีโอ

ชัย ชินธรรมมิตร

การปลดล็อกข้อนี้จะนำไปสู่การเปิดเสรีราคาน้ำตาลทรายในประเทศ ซึ่งจะทำให้ราคาเคลื่อนไหวตามทิศทางตลาดโลก และสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง

ดังนั้น ในแง่ผู้ประกอบการจะได้รับประโยชน์จากการปล่อยให้ราคาน้ำตาลทรายสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง ในขณะที่ชาวไร่อ้อยและโรงงานน้ำตาลอาจได้รับผลจากราคาที่เคลื่อนไหวตามต้นทุนตลาดโลก หากราคาสูงขึ้นก็จะได้รับประโยชน์ และหากราคาตกต่ำลงก็อาจได้รับผลกระทบ

นอกจากนี้ ในมาตรา 13 เป็นการยกเลิกความในมาตรา 27 แห่ง พ.ร.บ. อ้อยฯ ฉบับเดิม ซึ่งนำไปสู่การยกเลิกเงินกู้ที่อนุมัติจากคณะรัฐมนตรี และเงินอุดหนุน

วิศิษฐ์ ลิ้มลือชา

จากรัฐบาล เพื่อให้เป็นไปตามกรอบของดับเบิลยูทีโอ ที่กำหนดให้การค้าจะต้องเป็นไปตามกลไกตลาดเสรีที่ปราศจากการแทรกแซงของรัฐบาล

ส่วนมาตรา 24 เป็นอีกเรื่องสำคัญ เพราะให้ยกเลิกความในมาตรา 56 แห่ง พ.ร.บ. อ้อยฯฉบับเดิม จากเดิมกำหนดให้ในกรณีราคาอ้อยขึ้นต้นสูงกว่าราคาอ้อยขั้นสุดท้าย ชาวไร่อ้อยไม่ต้องจ่ายเงินคืนเสมือนเป็นการประกันราคาอ้อยให้กับชาวไร่อ้อย

ตรงนี้อาจขัดต่อดับเบิลยูทีโอ จึงแก้ไขใหม่โดยให้นำส่วนต่างที่เกิดขึ้นไปหักออกจากราคาอ้อยในฤดูการผลิต ปีถัดไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่

คณะกรรมการอ้อยกำหนด ซึ่งจะนำไปสู่การยกเลิกชดเชย 160 บาทต่อไร่

ด้าน **นายชัช ชินธรรมมิตร** กรรมการบริษัทและกรรมการบริหาร บริษัท น้ำตาลขอนแก่น จำกัด (มหาชน) มองว่าการยกเลิกโควตาน้ำตาลทราย ก. ข. และค. จะส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมน้ำตาลทราย และมั่นใจว่าจะไม่เกิดปัญหาขาดแคลนน้ำตาลทรายภายในประเทศอย่างแน่นอน

ปัญหาน้ำตาลทรายที่ขาดตลาดในอดีตนั้น ก็มาจากการควบคุมโควตาของรัฐบาล เพราะเมื่อราคาน้ำตาลในตลาดโลกสูงกว่าน้ำตาลภายในประเทศมาก ก็เป็นเรื่องปกติที่จะต้องมีการลักลอบขนน้ำตาลทรายออกนอกประเทศ เพราะไทยมีชายแดนที่ยาวมากไม่มีทางที่จะปิดกั้นการลักลอบขนน้ำตาลออกนอกประเทศได้

แต่ถ้ายกเลิกโควตาปล่อยให้ราคาน้ำตาลตามตลาดโลก ก็จะแก้ปัญหาการลักลอบขนน้ำตาลออกนอกประเทศ และแก้ปัญหาน้ำตาลขาดแคลนได้เป็นอย่างดี เพราะถึงอย่างไรโรงงานน้ำตาลก็ยังอยากที่จะขายตลาดภายในประเทศมากกว่า

“สินค้าเกษตรอื่นๆของไทยก็ไม่มี การจำกัดโควตา เช่น ข้าว น้ำมันปาล์ม ก็ไม่เคยมีปัญหาการขาดแคลน เพราะมีกลไกการค้าเสรีเป็นไปตามกลไกตลาด ถ้าราคาภายในประเทศเท่ากับราคาตลาดโลก ก็ไม่มีผู้ผลิตรายใดอยากส่งออก เพราะมีต้นทุนมากกว่าขายในประเทศ ดังนั้นรัฐบาลควรจะปล่อยให้เป็นไปตามกลไกตลาดจะส่งผลดีต่อทุกฝ่ายทั้งผู้ผลิต

และผู้บริโภคในระยะยาว”

นายชัช มองว่าการปรับเปลี่ยนระบบกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย โดยยกเลิกการอุดหนุนจากรัฐบาลนั้น เป็นเรื่องที่ต้อง เพราะการที่รัฐเข้าไปอุดหนุนก็จะขัดต่อหลักเกณฑ์ของดับเบิลยูทีโอ แต่ถ้าจะต้องมีกองทุนก็ต้องใช้เงินจากระบบที่ไม่ได้จากรัฐบาล โดยควรจะเรียกเงินเข้ากองทุนจากระบบในช่วงที่ราคาน้ำตาลตลาดโลกสูง มีช่องว่างระหว่างต้นทุนการผลิตกับราคาตลาดโลกมาก ก็เรียกเก็บเข้ามากองทุนส่วนหนึ่ง

นายชัช เนะว่ารัฐจะต้องมีราคาต้นทุนการผลิตที่ชัดเจน เช่น หากต้นทุนอยู่ที่ 1.1 พันบาทต่อไร่ หรือเท่ากับราคาน้ำตาลโลกที่ 21 เซ็นต์/ปอนด์ หากราคาไปถึง 22 เซ็นต์ ก็ควรจะเรียกเก็บส่วนต่างเข้ากองทุนประมาณ ครึ่งเซ็นต์ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้กองทุนมีเงินคงเหลือที่จะเข้าไปช่วยเหลือเกษตรกรโดยไม่ต้องพึ่งพารัฐบาล

“ทางออกที่ดีที่สุด ควรจะส่งเสริมให้ชาวไร่อ้อยมีรายได้เพิ่มขึ้น ลดต้นทุน มีระบบการผลิตที่ดี เพื่อที่จะไม่ต้องมาพึ่งเงินกองทุนอยู่เรื่อยไป”

ด้าน **นายวิศิษฐ์ ลิ้มลือชา** รองประธานกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารสมาคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) มองว่าการยกเลิกโควตาน้ำตาลทรายและปล่อยให้ราคาเคลื่อนไหวตามกลไกตลาดโลกนั้น โดยรวมแล้วจะส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมอาหารมากกว่าระบบโควตาแบบเดิม เพราะถึงแม้ว่าระบบเดิมจะกำหนดโควตาต้นน้ำตาลภายในประเทศอย่างชัดเจนสร้างความมั่นใจว่าจะมีน้ำตาลในการใช้ในอุตสาหกรรม

“ที่ผ่านมาก็เคยเกิดปัญหาาราคาน้ำตาลในตลาดโลก หรือราคาน้ำตาล

โควตา ค. ลดต่ำลงมาก แต่ราคาน้ำตาลโควตา ก. ภายในประเทศสูงกว่า ทำให้ผู้ผลิตอาหารมีต้นทุนสูงกว่าคู่แข่ง ดังนั้นหากปล่อยให้ตามกลไกตลาดโลก ผู้ส่งออกอาหารในชนิดเดียวกันก็จะไม่ได้เปรียบเสียเปรียบในเรื่องราคาน้ำตาล”

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของผู้ผลิตเครื่องดื่มที่ต้องใช้ปริมาณน้ำตาลสูง ก็อาจจะได้รับผลกระทบบ้าง เพราะว่ามีเครื่องดื่มบางชนิดถูกกระทรวงพาณิชย์ควบคุมราคาไว้ทำให้ไม่สามารถปรับราคาขึ้นตามน้ำตาลโลกได้ แต่ก็ยังเชื่อว่าคงจะมีผลกระทบไม่มาก

นายวิศิษฐ์ บอกว่า กลุ่มอุตสาหกรรมอาหารจะนำเรื่องนี้มาหารือกันในรายละเอียดถึงผลกระทบในอุตสาหกรรมอาหารทุกกลุ่มว่าเป็นอย่างไร จึงจะสรุปความชัดเจนในเรื่องผลกระทบได้อย่างชัดเจน

“ประเทศไทยส่งออกน้ำตาลถึง 75% ของกำลังการผลิตทั้งประเทศ หากปล่อยให้ตามกลไกการค้าเสรี เชื่อว่าจะไม่ทำให้น้ำตาลทรายขาดแคลน ซึ่งปัญหาหลักของอุตสาหกรรมอาหารก็คือการขาดแคลนวัตถุดิบมากกว่า หากไม่ขาดแคลนและราคาขึ้นลงตามตลาดโลกมองว่าจะไม่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมอาหาร”

ขณะที่ **นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์** อธิบดีกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ หวังว่าการลอยตัวราคาน้ำตาลทรายในประเทศจะเป็นผลดีในแง่ทำให้ราคาขายปลีกในประเทศลดลง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค เพราะราคาน้ำตาลในตลาดโลกกำลังปรับตัวลดลง

“ต้องรอผลการพิจารณาจากกระทรวงอุตสาหกรรมที่ชัดเจนอีกครั้ง กรมฯ ให้ความเห็นไปแล้ว”